

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-571/02
Бања Лука, 08.10.2004. године**

У И М Е Н А Р О Д А

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Здравка Бајагића, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Стевана Савића, Рајке Козјак и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Д. М. из Б.Л., кога заступају П. Р. и М., адвокати из Б. Л., против тужене Р. С. – В. Р. С., коју заступа В. Р. В. Р. С. – О. у Б. Л., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене против пресуде Окружног суда у Б. Л. Гж-1748/01 од 26.08.2002. године, на сједници одржаној 08.10.2004. године, донио је

П Р Е С У Д У

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. Л. П-3312/98 од 06.12.2000. године тужена република С. – В. Р. С. обавезана је да из основа накнаде нематеријалне штете тужиоцу плати и то: 1.000 КМ на име претрпљених физичких болова; 2.000 КМ на име претрпљеног страха и 5.000 КМ на име душевних болова због умањења животне активности, укупно 8.000 КМ, са законском затезном каматом почев од 06.12.2000. године до исплате, уз накнаду трошкова спора у износу од 271 КМ са законском затезном каматом почев од 06.12.2000. године до исплате. Тужилац је одбијен са захтјевом за накнаду нематеријалне штете преко досуђених износа.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. Гж-1748/01 од 26.08.2002. године жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда у одбијајућем дијелу потврђена, док је жалба тужене одбијена и првостепена пресуда у досуђујућем дијелу потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужена побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Одговор на ревизију није поднесен нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија није основана.

У тужби тужилац захтјевом тражи да му тужена накнади нематеријалну штету за претрпљене физичке болове, за претрпљени страх и за претрпљене и будуће душевне болове због умањења животни активности, настале у октобру 1995. године усљед обољења од шећерне болести и акутне упале срчаног мишића, - када је био припадник војних јединица В. Р. С.

Неспорно је моћу странкама, да је тужилац био припадник војних јединица В. Р. С. у периоду од 20.09.1991. године до 05.04.1996. године, да је средином октобра 1995. године оболио од шећерне болести и акутне упале срчаног мишића и да је лијечен од ових болести на И.К. у Б. Л., а затим у марту мјесецу 1996. године у В.М.А. у Б. и поново на И.К. у Б.Л.

Спорна је одговорност тужене за штету која се захтјевом тражи у овом спору.

Нижестепени судови налазе да је тужилац био припадник војних јединица Војске Републике Српске које су предузимале војне активности у ратним сукобима, које (активности) су представљале повећану опасност за живот и здравље припадника тих јединица, па стога да између таквих активности у ратним сукобима и настале болести код тужиоца, постоји узрочна веза, и

позивом на одредбе чл. 173. и 174. Закона о облигационим односима (даље: ЗОО) обавезао тужену да му накнади нематеријалну штету у износима наведеним у изреци првостепене пресуде.

Нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 354. ст. 2. тач. 13. Закона о парничном поступку (“Службени лист СФРЈ”, број 4/77 до 35/91 и “Службени гласник РС”, број 17/93 до 32/94, даље: ЗПП) на које указује ревизија тужене нити је материјално право погрешно примјењено на штету тужене када је удовољено тужбеном захтјеву тужиоца.

Према налазу и мишљењу вјештака др. Р. Недељка, љекара интернисте, основни узроци настанка болести код тужиоца – шећерна болест (diabetes mellitus) тип I и акутне упале срчаног мишића (angina pectoris), су четири узрока и то: аутоимунитет, стрес, погрешна исхрана и услови живота и рада.

Из утврђеног чињеничног стања произилази, да је тужилац био припадник војних јединица В.Р.С. у периоду од 20. септембра 1991. године до 05.04.1996. године и да су код њега у октобру 1995. године откривене наведене болести. Он је према томе оболио након дуготрајног дјеловања узрока болести у ратним околностима о којима се изјаснио наведени вјештак.

Из изложеног се може извести закључак, да су поменути узроци довели до настанка болести код тужиоца, односно да се код њега по редовном току догађања не би могло очекивати наступање болести да није био изложен дејствима тих узрока.

Јер, учешће тужиоца као припадника војних јединица В.Р.С. у ратним околностима у којима су угрожени животи припадника тих јединица, представља опасну дјелатност коју имају у виду одредбе чл. 173. и 174. ЗОО.

Произилази према томе, да су наведене болести тужиоца настале као посљедице његове припадности јединицама В.Р.С. у ратним условима.

Досуђени износи за претрпљене физичке болове и претрпљени страх, по оцјени и В. суда, одговарају интензитету и трајању претрпљених физичких болова и страха, као и другим околностима које се у смислу одредби чл. 200. ЗОО узимају у обзир код одмјеравања накнаде за ове видове штете, па се приговори тужене да је накнада за ове видове нематеријалне штете превисоко одмјерена, не могу прихватити.

За трајно умањење животни активности од 70% у мјери како је то утврђено медицинским вјештачењем, а крај чињенице да је тужилац оболио од наведених болести у 36 години живота усљед чега ће кроз дужи период имати душевне патње озбиљног карактера, што ревизија тужене губи из вида, досуђени износ од 5.000 КМ за овај вид нематеријалне штете није превисоко одмјерена, а нити изван правног стандарда “правичне накнаде” које је верификовала судска пракса примјеном одредбе чл. 200. ЗОО.

Побијана пресуда, према томе нема недостатака на које се указује у ревизији тужене. Зато је ревизија одбијена као неоснована (чл. 393. ЗПП, у вези са чл. 456. ст. 1. Закона о парничном поступку - (“Службени гласник РС”, број 58/03 и 85/03).

Предсједник вијећа
Здравко Бајагић

За тачност отправка
овјерава руководилац судске писарне
Братић Душанка